

Uredila: Tanja Vrančić

DRUŠTVENE VIJESTI

PEDESETA OBLJETNICA HDON-a

Dodijeljena brojna priznanja i zahvale

Djelovanje HDON-a dokazuje veliku ulogu i doprinos u ostvarivanju stručnog usavršavanja u području hidrotehnike i vodnoga gospodarstva, dijela programa gospodarenja vodama i zemljištem

Hrvatsko društvo za odvodnju i navodnjavanje (HDON) obilježilo je 50. obljetnicu postojanja svečanom akademijom 10. prosinca 2013. u zgradi *Hrvatskih voda*. Za tu je veliku obljetnicu pripremljena prigodna *Monografija HDON 1963.-2013.*, a na svečanosti su se govorima i čestitkama pridružili prof. dr. sc. Vladimir Andročec, predsjednik Akademije tehničkih znanosti Hrvatske, akademik Franjo Tomić, predsjednik Znanstvenog vijeća za zaštitu prirode HAZU, mr. sc. Ivica Plišić, generalni direktor *Hrvatskih voda* i ministar polj-

privrede Tihomir Jakovina, dipl. ing. agr. O djelatnosti i radu HDON-a u proteklih pet desetljeća osnovne je podatke iznio predsjednik doc. dr. sc. Danko Holjević, a o monografiji i njezinu sadržaju govorio je glavni urednik prof. dr. sc. Josip Marušić.

Istaknuto je da je od osnivanja Društva za odvodnju i navodnjavanje davne 1963. godine do današnjih dana proteklo 50 godina bogatog i plodnog rada mnogih generacija stručnjaka. Oni su nesebično i s entuzijazmom te svojim znanjem i iskustvom obogaćivali bu-

duće generacije inženjera, tehničara te ostalih stručnjaka u području planiranja, projektiranja, građenja i održavanja građevina za odvodnju, navodnjavanje i zaštitu od poplava, upravljajući vodama i zemljištem na najbolji način. Društvo je u međuvremenu mijenjalo nazive i radilo u raznim društveno-političkim sustavima i okruženjima, ali su ciljevi određeni Statutom uvijek bili osnova djelovanja svih članova i mnogih predsjednika Društva koji su svaki na poseban način ugradili svoja stajališta i ostavili trag u povijesti vodnoga gospodarstva.

Društvo je počelo djelovati u rujnu 1963. kao Sekcija za odvodnju i navodnjavanje Hrvatske (SONH), a od svibnja 1977. do lipnja 1991. djeluje i radi kao Društvo za odvodnju i navodnjavanje Hrvatske

Sudionici svečane akademije Hrvatskog društva za odvodnju i navodnjavanje

DRUŠTVENE VIJESTI

(DONH) u sastavu Jugoslavenskog društva za odvodnjavanje i navodnjavanje (JDON). Najznačajnije aktivnosti DONH-a do 1991. bile su organizacija stručnih seminara iz hidrotehničkih melioracija, hidrologije i regulacije vodotoka (91 tema na 2212 stranica), izdavanje šest priručnika za hidrotehničke melioracije, odvodnjavanje (60 radova na 1637 stranica), organizacija stručnih predavanja i putovanja po Hrvatskoj, ali i sudjelovanje dijela članova na stručno-znanstvenim skupovima u organizaciji JDON-a.

Od posebne je važnosti bila organizacija savjetovanja *Veliki odvodni sustavi s posebnim osvrtom na projekt Črnc polje* s izgrađenim sustavima za površinsku odvodnju 44.330 ha (s 11 crpnih stanica) i sustava podzemne odvodnje na 16.560 ha. Također su za članove DONH bile značajne stručne ekscurzije s pregledom hidrotehničkih građevina i sustava površinske odvodnje i navodnjavanja na dijelu melioracijskih područja Makedonije, Bavarske i Hrvatske, posebno Donje Neretve, Neretve, Slavonije i Črnc polja. Sastavni je dio stručnih putovanja bio i pregled višenamjenskih građevina i sustava za obranu od poplava, navodnjavanje i proizvodnju hidroenergije.

Od 15. lipnja 1991. Hrvatsko društvo za odvodnju i navodnjavanje (HDON) djeluje samostalno, a u lipnju 1992. je primljeno u ICID (International Commission on Irrigation and Drainage – **Međunarodna komisija za odvodnjavanje i navodnjavanje**).

Od 1991. do 2013. HDON djeluje ponešto aktivnije i raznovrsnije u odnosu na prethodno razdoblje, što je uočljivo po organizaciji sedam stručno-znanstvenih skupova u Hrvatskoj, izdavanje deset priručnika iz hidrotehničkih melioracija i organizaciji sedam stručno-znanstvenih seminara iz hidrotehničkih melioracija te gospodarjenja vodama i zemljištem prema programu cjeloživotnog obrazovanja. Članovi HDON-a

Naslovnica monografije tiskane uz obljetnicu

sudjelovali su na 14 inozemnih znanstveno-stručnih skupova u organizaciji ICID-a, a organizirana su i četiri stručna putovanja u inozemstvo te osam na području Hrvatske. Također je održano 17 znanstveno-stručnih predavanja iz područja hidrotehničkih melioracija, reguliranja vodotoka, obrane od poplava,

višenamjenskih hidrotehničkih građevina te gospodarjenja poljoprivrednim zemljištem i vodama.

Sve u svemu, ukupno dosadašnje djelovanje HDON-a dokazuje njegovu veliku ulogu i doprinos u ostvarivanju cjeloživotnog obrazovanja u području hidrotehnikе i vodnoga gospodarstva, sa-

DRUŠTVENE VIJESTI

stavnog dijela programa gospodarenja vodama i zemljištem.

Sve su se aktivnosti i poslovi Glavnog i Nadzornog odbora obavljali volonterski, a tehničku i prostornu podršku pružalo im je kroz cijelo proteklo razdoblje Poslovno udruženje vodoprivrede Hrvatske, *Vodoprivreda Hrvatske, Hrvatska vodoprivreda* odnosno današnje *Hrvatske vode*. Ta im je javna ustanova ujedno pružala i financijsku potporu, a podržavali su ih i vodoprivredna i projektantska poduzeća, no dio je prihoda ostvaren i članarinom.

U nastavku je povijest Društva podijeljena u tri razdoblja koja su obilježena i posebnim imenima. U razdoblju djelovanja SONH-a predsjednici su bili Ivan Milković, dr. sc. Ante Franković, Marko Frangeš, dr. sc. Josip Zmaić i Franjo Budišić, a zamjenici predsjednika Ante Franković, Franjo Jung, Frano Hekman, Božidar Ekl, Vlado Domes i Željko Karaula. Navedena su sva stručna savjetovanja i predavanja kao i stručna putovanja po zemlji i inozemstvu.

Osnivačka skupština DONH-a održana je 12. svibnja 1977. u prostorijama OTP-a Zagreb, a bilo je nazočno 37 delegata. Izabran je Izvršni odbor od 11 članova i Nadzorni odbor od tri člana. U razdoblju do 1991. predsjednici su Martin Pilar, dr. sc. Zorko Kos, Branko Bergman i dr. sc. Franjo Tomić, zamjenici predsjednika Branko Bergman, Željko Karaula, Josip Sudar, dr. sc. Franjo Tomić i Branko Pejaković, a tajnici Mirko Čović, Branko Vujasinović i Zorislav Balić. Održana su brojna predavanja i znanstveno-stručni skupovi te tiskani brojni zbornici radova, a razvila se i snažna izdavačka djelatnost Organizirani su i mnogi seminari u suradnji s Društvom građevinskih inženjera Zagreba.

Tijekom djelovanja HDON-a predsjednici su bili dr. sc. Franjo Tomić, dr. sc. Dragutin Gereš, dr. sc. Josip Marušić i dr. sc. Danko Holjević, zamjenici predsjednika

dr. sc. Zorko Kos, dr. sc. Stjepan Mađar, Branko Pejaković i dr. sc. Davor Romić, dok su tajnici bili Zorislav Balić, Anto Bagić i Diana Šustić. To je, kako smo rekli, najplodnije razdoblje s mnoštvom znanstvenih skupova, često i s međunarodnom suradnjom. Članovi su bili i na mnogim znanstvenostručnim skupovima u zemlji i inozemstvu, a predavanja i seminare posvećene hidrotehničkim melioracijama gotovo je nemoguće i nabrojiti. Organizirana su i brojna stručna putovanja u inozemstvo i po Hrvatskoj. Osim sudjelovanja u radu ICID-a, posebno su važne *Hrvatske konferencije o vodama* gdje je HDON glavni suorganizator, ali i *Konferencije podunavskih zemalja o hidrološkim prognozama i hidrološkim osnovama upravljanja vodama* koje se od 1961. održavaju svake druge godine. Monografiju *Hrvatskog društva za odvodnju i navodnjavanje 1963. – 2013.* predstavio je glavni urednik prof. Marušić, a na početku je predgovor predsjednika DHDON-a dr. sc. Danka Holjevića i uvodno slovo urednika. Pridodana je i opsežna povijest koju smo dijelom prikazali, a pridodani su i životopisi svih predsjednika. Slijedi predstavljanje HDON-a danas, koji ima 177 individualnih i 39 kolektivnih članova, osnovnih odredbi statuta, popis svi članova sadašnjeg čelništva te program rada. Predstavljena je i Međunarodna komisija za odvodnju i navodnjavanje – ICID, zatim izdavaštvo te priznanja i zahvalnice uz 40. obljetnicu HDON-a. Pridodan je i popis svih dosadašnjih članova, i individualnih i kolektivnih, ali i dokumentacije ostalih izvora podataka. Monografija je inače lijepo opremljena i uređena i s tvrdim uvezom te tiskana na

Detalj s Hrvatske konferencije o vodama pod nazivom *Hrvatske vode pred izazovom klimatskih promjena*, održane 2011. u Opatiji

kunstdruck-papiru, a ima i mnogo vrlo zanimljivih fotografija.

U završnom dijelu svečane akademije dodijeljena su priznanja najaktivnijim članovima HDON-a u posljednjem desetljeću. Uručeno je 10 priznanja i 20 zahvalnica individualnim članovima te institucijama i tvrtkama koje su pripomogle tiskarnju Monografije. Rekli smo već da je uz prethodnu obljetnicu 2003. za razdoblje od 1963. do 2003. bilo dodijeljeno 14 priznanja te 18 zahvalnica individualnim i 31 kolektivnim članovima HDON-a.

U nastavku proslave obljetnice održana su i znanstveno-stručna predavanja. Tako je predstavljen rad o rizicima od poplava, stanju sustava i razvojnim planovima na zaštiti od štetnog djelovanja voda koji su pripremili doc. dr. sc. Danko Biondić i mr. sc. Zoran Đuroković. Prof. dr. sc. Josip Marušić, prof. dr. sc. Dragutin Petošić i prof. dr. sc. Lidija Tadić obradili su stanje sustava melioracijske odvodnje i razvojne planove, a o problematici suše i ekonomskoj valorizaciji šteta govorili su prof. dr. sc. Davor Romić, prof. dr. sc. Jasna Šoštarčić i dr. sc. Marko Josipović. Stanje navodnjavanja u Hrvatskoj te razvoj i perspektive unutar Europske unije obradili su doc. dr. sc. Danko Holjević, Marinko Galiot, dipl. ing. građ. i Elizabeta Kos, dipl. ing. agr., a o stanju i mjerama unapređenja poljoprivrede nakon ulaska Republike Hrvatske u EU govorio je akademik Franjo Tomić.